QORTI KOSTITUZZJONALI

IMĦALLFIN

S.T.O. PRIM IMĦALLEF MARK CHETCUTI
ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL

Seduta ta' nhar it-Tnejn, 23 ta' Ġunju 2025

Numru 46

Rikors numru 111/2023/1 AJD

Malcolm Joseph Falzon

v.

L-Avukat Ġenerali u l-Avukat tal-Istat

1. Din is-sentenza titratta l-appell tal-attur mis-sentenza tal-Qorti Ċivili, Prim'Awla tal-24 ta' Settembru 2024 li ċaħdet it-talbiet tal-attur. L-Ewwel Qorti spjegat il-fatti tal-każ hekk:

> *"20.Jirriżulta lil din il-Qorti mill-atti illi r-rikorrent qiegħed preżentement jistenna illi jiġi appuntat il-ġuri fil-konfront tiegħu, fi proċeduri fl-ismijiet Ir-Repubblika ta' Malta vs Malcolm Joseph Farrugia (Att t'Akkuża numru 9/2017). Huwa qiegħed jiġi akkużat b'akkużi illi ġraw f'żewġ episodji separati, u cioe fit-tlieta (3) ta' Mejju 2006 u fit-tmienja u għoxrin (28) ta' Jannar 2014. Fiż-żewġ istanzi, iżda, l-akkużi jirrigwardaw*

negozji ta' droga, u reati kontra l-Ordinaza dwar il-Mediċini Perikolużi (Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta);

21.Fir-rigward tal-akkużi fil-konfront tar-rikorrent illi allegatament seħħew nhar it-tlieta (3) ta' Mejju 2006, kien għamel stqarrija ġuramentata ċertu Joseph Zerafa, sabiex jipprevalixxi ruħu mill-Artikolu 29 tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta, illi fiha implika lir-rikorrent bħala wieħed minn numru ta' persuni involuti f'negozju ta' droga illi seħħ f'Marsaxlokk illi bih kien qiegħed jiġi akkużat hu stess. Infatti, ittieħdu proċeduri kriminali separati fil-konfront ta' Joseph Zerafa u terzi (Ir-Repubblika ta' Malta v. Joseph Zerafa et, Att t'Akkuża Nru 31/2007), illi ġew deċiżi b'mod finali nhar il-ħmistax (15) ta' Diċembru 2015[1]. Mill-atti tal-proċeduri penali meħuda fil-konfront tar-rikorrent u esebiti fl-atti ta' din il-kawża, jirriżulta illi Joseph Zerafa deher ħames darbiet fil-proċeduri miġjuba fil-konfront tar-rikorrent:

i. *Ta stqarrija ġuramentata minn jeddu quddiem il-Maġistrat Inkwirenti fl-għoxrin (20) ta' Jannar 2010, ai termini tal-Artikolu 29 tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta[2];*

ii. *Ta stqarrija ġuramentata ulterjuri minn jeddu quddiem il-Maġistrat Inkwirenti fil-wieħed u għoxrin (21) ta' Jannar 2010, ai termini tal-Artikolu 29 tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta[3];*

iii. *Imressaq bħala xhud quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja fil-Kumpilazzjoni Nru 114/2014 fl-ismijiet Il-Pulizija vs Malcolm (Malcolm-Joseph) Falzon nhar il-ħmistax (15) t'April 2014, huwa għażel illi ma jixhidx stante illi kienu għadhom pendenti l-proċeduri penali fil-konfront tiegħu nnifsu[4];*

iv. *Xehed quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja fil-Kumpilazzjoni Nru 114/2014 fl-ismijiet Il-Pulizija vs Malcolm (Malcolm-Joseph) Falzon nhar l-ewwel (1) ta' Ġunju 2016[5], u d-depożizzjoni tiegħu ġiet sospiża;*

v. *Reġa' xehed quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja fil-Kumpilazzjoni Nru 114/2014 fl-ismijiet Il-Pulizija vs Malcolm (Malcolm-Joseph) Falzon nhar it-tlettax (13) ta' Lulju 2016[6], u d-dritt ta' kontro-eżami ġie riservat;*

22.Mill-banda l-oħra, f'dawk illi huma l-akkużi fil-konfront tar-rikorrent illi allegatament seħħew nhar it-tmienja u għoxrin (28) ta' Jannar 2014, Carmelo Luca tressaq bħala xhud quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja fil-Kumpilazzjoni Nru 114/2014 fl-ismijiet Il-Pulizija vs Malcolm (Malcolm-Joseph) Falzon nhar is-sitta (6) ta'

---

[1] Vide sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali esebita bħala **Dok SCT1** a fol 42 *et seq* tal-proċess

[2] Proċess Verbal Nru 92/10 redatt mill-Maġ (illum Onor Imħ) Dr Doreen Clarke, magħluq fit-22 ta' Jannar 2010 dwar Rikors ta' Joseph Zerafa dwar Dikjarazzjoni Ġuramentata preżentat nhar l-20 ta' Jannar 2010, formanti parti minn **Dok SCT1**, a fol 38 *et seq*

[3] Ibid, a fol 94 *et seq* f'**Dok SCT1**

[4] A fol 202 f'**Dok SCT1**

[5] A fol 444 *et seq* f'**Dok SCT1**

[6] A fol 460 *et seq* f'**Dok SCT1**

Marzu 2014[7]*, u nhar it-tlieta u għoxrin (23) ta' Settembru 2015*[8]*, iżda għażel illi ma jixhidx stante illi għadhom pendenti l-proċeduri penali meħuda fil-konfront tiegħu. Il-proċeduri penali fil-konfront ta' Carmelo Luca għadhom sal-ġurnata tal-lum pendenti, kif jixhdu d-dokumenti esebiti fl-atti tal-kawża odjerna bħala* ***Dok SCT2 sa SCT7*** *a fol 56 et seq tal-proċess;*

23.Permezz tal-kawża odjerna, ir-rikorrent qiegħed jilmenta mill-fatt illi l-Avukat Ġenerali indika lil Joseph Zerafa u lil Carmelo Luca bħala xhieda fil-lista ta' xhieda illi bi ħsiebu jipproduċi waqt il-ġuri, mill-użu tal-istqarrija ġuramentata ta' Joseph Zerafa bħala prova fil-ġuri. Ir-rikorrent qed jikkontendi illi bil-produzzjoni ta' dawn ix-xhieda, sejrin jiġu leżi d-drittijiet tiegħu kif sanċiti fl-Artikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni ta' Malta, u tal-Artikoli 6(1), 14, u l-Ewwel Artikolu tal-Protokoll Nru 12 tal-Konvenzjoni Ewropea għad-Drittijiet tal-Bniedem."

2. Fis-6 ta' Marzu, 2023 l-attur fetaħ il-kawża u talab lill-Qorti sabiex:

"1.Tiddikjara li, għar-raġunijiet fuq mogħtija, l-istqarrija ġuramentata ta' Joseph Zerafa eżebita fil-proċeduri kriminali fil-konfront ta' l-espoennt u cioe 'Ir-Repubblika ta' Malta vs Malcolm Joseph Falzon (Att ta' akkuża numru 9/2017) u x-xhieda ta' l-istess Joseph Zerafa, jekk jiġi prodott biex jixhed waqt il-ġuri, kif ukoll ix-xhieda ta' Carmelo Luca f'każ li dan jiġi prodott jixhed waqt il-ġuri jilledu d-drittijiet ta' l-esponent għal smigħ xieraq hekk kif sanċiti fl-Artikolu 39(1) tal-Kostituzzjoni u l-Artikolu 6(1) tal-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u kwindi filwaqt li tordna l-isfilz tax-xhieda ta' dan ix-xhud ġja mogħtija, tipprojbixxi li dan jiddeponi fil-ġuri;

2.Jekk din il-Qorti takkolji l-ewwel aggravju tar-rikorrent allura tordna l-isfilz tax-xhieda mogħtija minn Joseph Zerafa kif hawn fuq spjegat u tordna li l-istess Joseph Zerafa u kif ukoll Carmelo Luca m'għandhomx jixhdu fil-proċeduri tal-ġuri kontra l-esponent, jew

3.Jekk din il-Qorti takkolji t-tieni aggravju tar-rikorrent allura tordna illi l-atti jiġu rinvjati lura lill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali biex dawn iż-żewġ persuni jixhdu quddiem dik il-Qorti u b'hekk l-esponent jingħata d-dritt ta' doppju eżami."

3. Fit-3 ta' April, 2023 il-konvenuti wieġbu *inter alia* li fir-rigward tax-xhud Carmelo Luca, l-attur m'għamilx użu mir-rimedji ordinarji qabel fetaħ

---

[7] A fol 175 f'**Dok SCT1**
[8] A fol 411 f'**Dok SCT1**

il-kawża u dan peress li mill-atti tal-proċeduri kriminali jirriżulta li ma ressaqx eċċezzjoni preliminari fiż-żmien mogħti skont l-art. 438(2) tal-Kodiċi Kriminali. It-tieni eċċezzjoni hi li l-azzjoni hi intempestiva għaliex il-proċeduri kriminali kontra l-attur għadhom pendenti.

4. Fis-sentenza tal-24 ta' Settembru, 2024 l-Ewwel Qorti ddeċidiet:

> *"i. **Tilqa**' l-ewwel eċċezzjoni sollevata mill-intimati, b'dana illi tiddikjara illi sejra tuża d-diskrezzjoni mogħtija lilha mill-proviso tal-Artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-proviso tal-Artikolu 4(2) tal-Kap 319 tal-Liġijiet ta' Malta, u **tiddeklina milli teżerċita s-setgħat tagħha** skont l-istess subartikolu in kwantu t-talbiet rikorrenti jagħmlu referenza għax-xhieda prospettiva ta' Carmelo Luca;*
>
> *ii. **Tilqa**' t-tieni eċċezzjoni sollevata mill-intimati, b'dana illi tiddikjara illi l-proċeduri odjerni huma intempestivi in kwantu t-talbiet rikorrenti jagħmlu referenza għal leżjoni tad-dritt tar-rikorrent għal smigħ xieraq kif sanċit mill-Artikolu 39 tal-Kostituzzjoni ta' Malta u l-Artikolu 6 tal-Konvenzjoni Ewropea per kawża tax-xhieda mogħtija u xhieda illi tista' potenzjalment tingħata minn Joseph Zerafa, kif ukoll mill-produzzjoni ta' Joseph Zerafa bħala xhud waqt il-ġuri prospettiv. Konsegwentement **tastjeni** milli tieħu konjizzjoni tat-talbiet rikorrenti in kwantu jagħmlu referenza għal Joseph Zerafa u/jew ix-xhieda tiegħu;*
>
> *iii. **Tiċħad** it-talbiet rikorrenti in kwantu jagħmlu referenza għall-Artikolu 14 tal-Konvenzjoni Ewropea;*
>
> iv. ***Tastjeni** milli tieħu konjizzjoni tat-talbiet rikorrenti in kwantu jagħmlu referenza għall-Ewwel Artikolu tal-Protokoll Tnax tal-Konvenzjoni Ewropea."*

5. Fit-8 ta' Ottubru, 2024 l-attur appella mis-sentenza filwaqt li l-konvenuti wieġbu fil-21 ta' Ottubru, 2024. L-appell tal-attur hu limitat għal dawk il-kapi tas-sentenza li għandhom x'jaqsmu mal-jedd fundamentali għal smigħ xieraq protett taħt l-art. 39(1) tal-Kostituzzjoni u l-art. 6(1) tal-Konvenzjoni.

L-ewwel aggravju.

6. L-ewwel aggravju jitratta dwar ix-xhud Carmelo Luca li l-Avukat Ġenerali inkluda fil-lista tax-xhieda. L-attur isostni li l-Ewwel Qorti ma kellhiex tilqa' l-ewwel eċċezzjoni li kellu rimedju ordinarju u m'għamilx użu minnu. L-attur jilmenta li l-eċċezzjonijiet li seta' jagħti huma dawk bażati fuq il-Kodiċi Kriminali. Spjega li:

> "i. Persuna li tkun akkużata b'reat ma jistax jixhed kontra persuna oħra akkużata bl-istess reat u għamel referenza għall-art. 636(b) tal-Kodiċi Kriminali.
> ii. Il-Kap. 101 jipprovdi fl-art. 30A deroga għal dik ir-regola.
>
> Kompla li ma kienx hemm eċċezzjoni x'jista' jagħti dwar l-ammissibilita' tax-xhud Luca ġialadarba x-xhud kien ammissibbli taħt il-Kodiċi Kriminali; *"L-oġġezzjoni tiegħu mhijiex u ma tistax tkun ibbażata fuq il-provvediment tal-Kap. 9 u tal-Kap. 101 iżda tista tkun ibbażata biss fuq konsiderazzjonijiet ta' smigħ xieraq, kif fil-fatt hi"*.

7. Il-konvenuti argumentaw li skont l-art. 438(2) tal-Kodiċi Kriminali l-attur seta' jagħti eċċezzjoni dwar l-ammissibilità ta' Luca bħala xhud, li però m'għamilx. Dak hu rimedju ordinarju.

8. Fir-rigward tal-ilment dwar ix-xhud Luca l-Ewwel Qorti *inter alia* qalet hekk:

> *31. Fl-atti ta' din il-kawża ġew esebiti wkoll l-atti tal-Appell Nru 9/17 quddiem il-Qorti tal-Appell Kriminali fl-ismijiet Ir-Repubblika ta' Malta vs Malcolm Joseph Falzon, liema appell ġie intavolat mid-deċiżjoni dwar l-eċċezzjonijiet preliminari sollevati mir-rikorrent quddiem il-Qorti Kriminali. Jirriżulta mir-rikors t'appell tar-rikorrent stess[9] illi l-unika eċċezzjoni preliminari illi setgħet b'xi mod tagħmel referenza għax-*

[9] A fol 1 *et seq* fid-dokument imsemmi *Appell 9-2017* formanti parti minn **Dok SCT1**

xhieda prospettiva ta' Carmelo Luca kienet il-ħames (5) eċċezzjoni, u cioe:

> *5. L-inammissibilita' tal-partijiet ta' l-atti proċesswali fl-ismijiet premessi relatati ma' proċeduri ta' terzi u inklużi biss biex joħolqu preġudizzju inġust lill-esponent, liema eċċezzjoni ta' inammissibilita' qed tingħata in bażi għal nuqqas ta' rilevanza manifesta;*

Madanakollu, fl-istess rikors stess, ir-rikorrent jgħid, "Illi permezz ta' nota ppreżetata fl-10 ta' Diċembru, 2018, l-esponent irtira l-ħames eċċezzjoni."[10] Għaldaqstant ma jirriżultax lil din il-Qorti illi r-rikorrent issolleva xi eċċezzjoni dwar il-fatt illi Carmelo Luca ġie indikat bħala xhud tal-Avukat Ġenerali. Dan b'kunrtast mal-eċċezzjonijiet preliminari sollevati mir-rikorrent akkużat fir-rigward tal-ammissibilita' o meno ta' Joseph Zerafa bħala xhud u l-istqarrija ġuramentata tiegħu;

32. Konsegwentement, din il-Qorti tqis illi għandhom raġun l-intimati jeċċepixxu illi, fil-każ ta' Carmelo Luca, ir-rikorrent naqas milli jeżawrixxi ruħu mir-rimedju ordinarju a dispożizzjoni tiegħu fit-termini tal-Artikolu 438(2) tal-Kap 9 tal-Liġijiet ta' Malta, liema rimedju ordinarju kellu l-possibilta' illi jagħti lir-rikorrent l-istess rimedju illi qiegħed jiġi minnu mitlub fil-kawża odjerna. Għaldaqstant, din il-Qorti tqis illi hija għandha ***tiddeklina milli tistħarreġ ulterjorment l-ilmenti tar-rikorrent in kwantu dawn jagħmlu referenza għall-produzzjoni ta' Carmelo Luca bħala xhud fil-ġuri illi għandu jiġi ċelebrat fil-konfront tar-rikorrent****, u dan fit-termini tal-proviso tal-Artikolu 46(2) tal-Kostituzzjoni ta' Malta, u l-proviso tal-Artikolu 4(2) tal-Kap 319 tal-Liġijiet ta' Malta*."

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti dwar l-ewwel aggravju.

9. Skont l-art. 30A tal-Kap. 101:

"Minkejja d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 661 tal-Kodiċi Kriminali, meta persuna tkun involuta f'xi reat kontra din l-Ordinanza, kull dikjarazzjoni magħmula minn dik il-persuna u li tiġi konfermata bil-ġurament quddiem maġistrat,u kull xiehda mogħtija minn dik il-persuna quddiem xi qorti tista' tinġieb bi prova kontra kull persuna oħra akkużata b'reat kontra l-imsemmija Ordinanza, kemm-il darba jinsab li dik id-dikjarazzjoni jew xiehda tkun saret jew ingħatat volontarjament, u ma ġietx imgiegħla jew meħuda b'theddid jew b'biża, jew b'wegħdiet jew bi twebbil ta' vantaġġi".

[10] Vide wkoll nota tal-akkużat a fol 61 tad-dokument imsemmi *Jury fol 1-207* formanti parti minn **Dok SCT1**

10. Ma jirriżultax li l-attur ta eċċezzjoni fir-rigward tal-ammissibilità ta' Luca bħala xhud tal-prosekuzzjoni. Mill-atti jirriżulta li kontra Luca hemm proċeduri kriminali pendenti (8/2015/1 – Ir-Repubblika ta' Malta vs Carmelo Luca) u li jidher li huma konnessi mal-każ tal-attur. Irriżulta li f'dawk il-proċeduri mhuwiex isir progress peress li Luca ma jinsabx Malta (ara verbali a fol. 56-59 fejn jissemma wkoll mandat ta' arrest internazzjonali fil-konfront tiegħu). Għalhekk f'dan l-istadju mhux magħruf jekk fil-ġuri tal-attur, Luca huwiex ser jixhed. *Inoltre*, mill-provi ma jirriżultax li Luca għamel stqarrija quddiem magistrat skont l-artikolu 30A tal-Kap. 101. Saħansitra, meta fil-kompilazzjoni tressaq biex jixhed, għal darbtejn għażel li ma jixhedx minħabba l-kawża kriminali li hemm pendent kontrih. Għalhekk s'issa m'hemmx xhieda ta' Luca.

11. L-attur qiegħed isostni li ta xejn kien jagħti l-eċċezzjoni tal-inammissibilità tax-xhud Luca minħabba dak li jipprovdi l-art. 30A tal-Kodiċi Kriminali. Għalkemm l-attur għamel referenza għall-artikolu 636(b) tal-Kodiċi Kriminali li jipprovdi għal sitwazzjoni partikolari fejn eċċezzjoni dwar il-kompetenza ta' xhud ma tiġix milqugħa, l-artikolu 636 jipprovdi għal sitwazzjonijiet oħra fejn eċċezzjoni dwar il-kompetenza ta' xhud ma tiġix milqguħa. L-interpretazzjoni tal-liġi kriminali hi kompetenza tal-Qrati kriminali.

12. L-attur jilmenta li jekk fil-ġuri tiegħu jixhed Luca, mhux ser ikollu smigħ xieraq. Però din hi biss suppożizzjoni tal-attur. Apparti l-fatt li mhuwiex magħruf jekk Luca huwiex ser jixhed, jekk jixhed mhuwiex magħruf x'ser jgħid. Il-fatt waħdu li Luca jixhed ma jfissirx li b'daqshekk l-attur mhux ser ikollu smigħ xieraq jew x'aktarx ma jkollux smigħ xieraq. Ġialadarba l-ġuri għad irid isir, l-attur għad għandu rimedji ordinarji li għadu jista' jagħmel użu minnhom. Eżempju jekk jixhed Luca jista' jagħmillu kontroeżami u jista' wkoll jattakka l-kredibilità tiegħu. Dan apparti li mhux magħruf x'jista' jirriżulta minn provi oħra. Il-Qrati ripetutament qalu li għandu jiġi kkunsidrat il-proċess fit-totalità tiegħu sabiex tistħarreġ jekk seħħx ksur tal-jedd fundamentali għal smigħ xieraq. Dan apparti l-fatt li ma ntweriex li l-każ ta' prosekuzzjoni hu bażat biss fuq dak li jista' jixhed Luca.

13. Għaldaqstant, tiċħad l-ewwel aggravju.

<u>It-tieni aggravju</u>.

14. L-attur jilmenta li dwar dik il-parti tas-sentenza appellata li kkonkludiet li l-ilment dwar ix-xhud Joseph Zerafa hu intempestiv. L-attur għamel referenza għal xi ġurisprudenza sabiex isaħħaħ l-argument tiegħu li mhux dejjem wieħed għandu jistenna li jispiċċaw il-proċeduri kriminali qabel jilmenta dwar ksur tal-jedd fundamentali għal smigħ

xieraq. Jinsisti wkoll li minħabba dak li jingħad fl-art. 4 tal-Kap. 319, il-Qorti marbuta li tistħarreġ jekk hemmx probabbilità ta' ksur tal-jedd għal smigħ xieraq.

15. Il-konvenuti wieġbu li d-dritt tas-smigħ xieraq għandu jiġi kkunsidrat billi jitqiesu t-totalità tal-proċeduri. Għalhekk il-Qorti m'għandhiex tiffoka fuq parti biss mill-proċeduri.

16. Dwar ix-xhud Joseph Zerafa, l-Ewwel Qorti rraġunat hekk, wara li għamlet referenza għall-ġurisprudenza dwar il-jedd għal smigħ xieraq:

> *"37. Applikati b'analoġija dawn il-prinċipji għall-każ odjern, din il-Qorti tagħmel is-segwenti osservazzjonijiet:*
>
> a. *Meta xehed Joseph Zerafa quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti Istruttorja wara illi ġew deċiżi b'mod definittiv il-proċeduri penali fil-konfront tiegħu, ir-rikorrent għażel illi ma jissuġġettax lil dan ix-xhud għal kontro-eżami. In-nuqqas tiegħu illi jikkontro-eżamina lix-xhud kienet għalhekk deċiżjoni tiegħu, u ma ġie bl-ebda mod allegat u/jew pruvat illi ġie rifjutat lilu dan id-dritt;*
>
> b. *Diġa ġiet mogħtija lir-rikorrent il-possibilta' illi joġġezzjona għall-produzzjoni ta' dan ix-xhud, dritt illi huwa użufruwixxa ruħu minnu permezz tal-eċċezzjonijiet preliminari minnu sollevati quddiem il-Qorti Kriminali, u l-appell minnu intavolat mid-deċiżjoni tal-Qorti Kriminali quddiem il-Qorti tal-Appelli Kriminali. Hekk kif ngħad fis-sentenza* ***Fenech*** *appena ċitata,*[11] *il-fatt illi r-rikorrent ma qabilx mad-deċiżjoni tal-Qrati ta' ġurisdizzjoni Kriminali ma jfissirx illi b'daqshekk ġie leż id-dritt fundamentali tiegħu għal smigħ xieraq;*
>
> c. *Joseph Zerafa għadu jrid jixhed fil-ġuri, bid-dritt tar-rikorrent illi jikkonduċi kontro-eżami tal-istess xhud sabiex jimpunja l-istess xhieda u l-istqarrija ġuramentata illi għamel Joseph Zerafa stess;*
>
> d. *Il-ġurati ser jaslu għad-deċiżjoni tagħhom wara illi jkun sar l-indirizz lilhom mill-Imħallef sedenti u a bażi tal-provi* ***<u>kollha</u>*** *prodotti quddiemhom mill-partijiet, b'dana illi r-rikorrent għad għandu kull dritt illi*

[11] L-Ewwel Qorti kienet qiegħda tirreferi għas-sentenza <u>Ramon Fenech vs L-Avukat tal-Istat</u>, Qorti Kostituzzjonali, 25 ta' Ottubru, 2023.

> *jġib kwalsiasi prova illi tista' b'xi mod tikkontradixxi dak illi xehed u għad irid jixhed is-Sur Zerafa;*
>
> e. *F'każ illi r-rikorrent jinstab ħati mill-ġurija, huwa jibqagħlu wkoll id-dritt t'appell;*
>
> *Dawn huma kollha, fil-fehma tal-Qorti, salvagwardji għad-dritt tar-rikorrent għal smigħ xieraq, u wħud minnhom huma salvagwardji illi r-rikorrent għadu ma kellux l-opportunita' illi jutilizza, għaliex il-ġuri għadu jrid jiġi ċelebrat. Għaldaqstant, din il-Qorti tqis illi għandhom raġun l-intimati jsostnu illi l-proċeduri odjerni huma intempestivi in kwantu r-rikorrent qiegħedi sostni illi ser jiġi leż id-dritt tiegħu għal smigħ xieraq, stante illi: (a) fil-preżent ma jistgħux jiġu kkonsidrati l-proċeduri meħuda fil-konfront tar-rikorrent as a whole; u (b) fi kwalunkwe każ u mingħajr preġudizzju għal dan il-punt, mill-provi illi tressqu dwar l-andament tal-proċeduri penali meħuda fil-konfront tar-rikorrent s'issa, jirriżulta illi r-rikorrent ngħata l-possibilta' illi jagħmel kontro-eżami ta' Joseph Zerafa saħansitra anke waqt il-Kumpilazzjoni, anke jekk ir-rikorrent naqas milli jużufruwixxi ruħu minn dan il-jedd. Għaldaqstant jirriżulta illi mhux minnu dak illi jsostni r-rikorrent fir-rikors promotur fil-kawża odjerna, u cioe illi Joseph Zerafa xehed biss fl-istadju ta' l-inkjesta u mhux waqt il-kumpilazzjoni;"*

Konsiderazzjonijiet tal-qorti dwar it-tieni aggravju.

17. Jirriżulta li l-proċeduri kriminali kontra Zerafa ntemmu b'sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali tal-15 ta' Diċembru, 2015 (Ir-Repubblika ta' Malta vs Joseph Zerafa et – att ta' akkuża 31/2007). Għalhekk irrispettivament mill-art. 30 tal-Kap. 101, taħt il-Kodiċi Kriminali ma jidhirx li kien ikun hemm xi impediment li jixhed fil-ġuri tal-attur.

18. *Inoltre* l-konsiderazzjonijiet li saru fir-rigward tax-xhud Luca jgħoddu *mutatis mutandis* għax-xhud Zerafa, u l-Qorti taqbel perfettament mal-konsiderazzjonijiet li għamlet l-Ewwel Qorti f'dan ir-rigward u

m'għandhiex x'iżżid. Hu biss wara li jsir il-ġuri u s-sentenza ssir ġudikat li jkun ġudizzju dwar l-*overall fairness* tal-proċess kriminali.

Deċiżjoni.

Għal dawn il-motivi tiċħad l-appell tal-attur bl-ispejjeż kontrih. Kif ukoll wara li rat paragrafu 10 tat-Tariffa A mehmuża mal-Kodiċi ta' Organizazzjoni u Proċedura Ċivili, tordna lill-attur iħallas spejjeż addizzjonali ta' ħames mitt ewro (€500) lir-Reġistratur tal-Qrati.

Tordna lir-Reġistratur sabiex minnufih jibgħat kopja legali ta' din is-sentenza lill-Qorti Kriminali li quddiemha qiegħed jinstema' l-każ tal-attur (att tal-akkuża 9/2007).

Mark Chetcuti
Prim Imħallef

Giannino Caruana Demajo
Imħallef

Anthony Ellul
Imħallef

Deputat Reġistratur
jb